

Genade Ervaren

Deze dubbele Bronwater is een handreiking om zelf bezig te zijn met het thema 'Genade Ervaren'. Of liever: het is een handreiking waarvan ik hoop dat de Geest van het Woord die wil gebruiken om je te laten groeien in genade!

Preek 1 (5 november):

Je hebt niet meer dan mijn genade nodig

(Psalm 51:19 en 2 Korintiërs 12:9-10)

Een opmerking uit een radio-interview met godsdienstsocioloog Erik Sengers: "Kerken moeten zich weer zelfbewuster opstellen op de markt van religie en spiritualiteit en zich helder en eenduidig concentreren op de kern van hun identiteit, dat is: op genade!" Genade is belangrijk in een genadeloze wereld waar twee basisprincipes gelden. Principe 1: als je iets wilt hebben, dan moet je daar eerst iets voor doen. Principe 2: als je een fout maakt, dan word je daarop afgerekend. In die samenleving is het ook voor christenen uitermate moeilijk om uit genade te leven. Voor de preken kiezen we ervoor ons deze vooronderstelling eigen te maken: 'We weten nog niet half wat genade is!'

David: een verbroken hart

In Psalm 51 komt David, na een zware zonde, tot het punt waar God hem graag wil hebben: in zijn verbrokenheid. David ontkent zijn zonde niet langer, loopt er niet voor weg, maar laat tot in het diepste van zijn hart doordringen hoezeer zijn zonde een trappen op Gods hart was. 'Het offer voor God is een gebroken geest; een gebroken en verbrijzeld hart zult u, God, niet verachten.'

De grote vijand van verbrokenheid is trots. Het is de grootste sta-in-de-weg voor het ervaren van genade. Waaraan herken je trots? Trots geeft anderen de schuld; ze levert kritiek en toont aan waarom anderen fout zijn. Trots veroorzaakt hardheid, een laatdunkende houding, een onafhankelijke opstelling waarbij men niet open staat voor de hulp die anderen te bieden hebben. Trots verlangt naar het verleden of naar de toekomst, maar is nooit tevreden met het heden. Dat alles en nog veel meer herken ik ook in mijn eigen leven. Dat is zeer confronterend.

***Israël, hoop op de HEER!
Bij de HEER is genade, bij hem
is bevrijding, altijd weer.***

- Psalm 130:7 -

Paulus: vreugde in zwakheid

Naast erkenning van zonde is ook erkenning van zwakheid onmisbaar om genade te kunnen ervaren. Paulus schept zelfs vreugde in zijn zwakheid! Hij zegt: 'Ik ben

blij dat ik zwak ben.' Dat is het absolute tegenovergestelde van kracht zoeken in jezelf, in je eigen talenten of in je eigen godsdienstigheid.

De veelbesproken doorn in Paulus' vlees is Gods manier om hem zijn zwakheid te laten ervaren. Want pas in je verbrokenheid, in je erkenning van je eigen krachteloosheid, van je eigen onmacht kun je open gaan staan voor de genade van Jezus, voor de liefdevolle omhelzing van de Vader, voor het stromende water van de Geest. Diep in ons allemaal ligt de verbrokenheid al te wachten om naar buiten te komen, zodat Jezus' genade vrij spel kan krijgen.

Jezus: niet meer dan mijn genade

'Je hebt niet meer dan mijn genade nodig.' Deze woorden kunnen gemakkelijk de reactie oproepen: 'nou, daar moeten we het dan maar mee doen, met genade. Het stelt niet zoveel voor, maar blijkbaar is het genoeg. Een doekje voor het bloeden.' Maar dat is een groot misverstand. Genade is een kracht! Jezus kan zeggen dat we niet meer dan zijn genade nodig hebben omdat genade alles is. Omdat genade alles overtreft. Omdat genade zo helemaal verbonden is met het kennen van Christus. Buiten Jezus is er geen genade. Maar in verbondenheid met Hem is er alleen maar genade, overvloedige genade, overstelpende goedheid. ■

***Wij weten nog niet half
wat genade is!***

***Zeven bijbelwoorden over
genade om te mediteren
en te memoriseren. Voor
elke dag van de week een
eigen tekst. Schrijf of print
de woorden zelf op een
papiertje dat je in je bijbel
legt of steeds bij je hebt.***

Zondag: Efeziërs 2:8

Maandag: Psalm 23:6

Dinsdag: Psalm 84:12

Woensdag: Romeinen 3:24

Donderdag: Romeinen 5:15

Vrijdag: Romeinen 6:14

Zaterdag: 2 Korintiërs 12:9

(Zie ook: www.josdouma.nl/genadeervaren).

Preek 2 (12 november):

Je leeft niet meer onder de wet maar onder de genade

(Romeinen 6:14 en Galaten 5:4)

Zoals we onder de indruk kunnen zijn van de natuur, zoals we geraakt kunnen worden door de warme aandacht van een ander, zoals we overweldigd kunnen worden door de muziek in een concertzaal, zo kunnen we ook geraakt worden door genade en ervan genieten. Gods Geest wil het ons geven.

Genade

Het woord genade onsluit ook al veel moois. In het Grieks: charis (genade) hangt samen met chara (vreugde)! In het Hebreeuws: cheen en chanan (genadig zijn) kennen we uit namen als Jochanan en Johannes. Cheen heeft ook te maken met het jiddische 'gein'. Genade tovert een lach op ons gezicht. In het Nederlands heeft genade te maken met: gunnen! Genade is Gods gunnende en gulle gevende goedheid!

Wet

De andere vijand van genade (naast trots) is: de wet. De bijbel spreekt ook heel positief over de wet, die heilig, rechtvaardig en goed is (Rom. 7:12). Maar negatief is het spreken over de wet als die dient om onszelf te rechtvaardigen. Maar niet mijn inspanningen, niet mijn voornemens, niet mijn inzet zijn de bron voor een veranderend leven, maar alleen de genade. Het 'evangelische leven' staat diametraal tegenover het 'wettische leven'. De bron van het wettische leven: uit eigen kracht je houden aan de wet. De bron van het evangelische leven: in je zwakheid je kracht zoeken in de genade.

Romeinen 6:14

'De zonde mag niet langer over u heersen, want u staat niet onder de wet, maar leeft onder de genade.' - Het evangelie van Christus is dat er nieuw leven is! Het leven

in zonde is verleden tijd! Niet langer zijn we die dode slaven van de zonde, maar levende kinderen van de Vader. Kennen we dit evangelie wel? Is het niet overwoerd door een focus op onze zonde en op de wet. Maar dat loopt uit op veroordeling: de veroordeling van jezelf, die vaak naar buiten komt in de veroordeling van de ander. En daar is dan in volle afzichtelijkheid het wettische leven. In dat leven nemen we elkaar de maat, veroordelen we elkaar, timmeren we uit controlezucht alles dicht met regels en afspraken, zijn we trots op ons deugdzaam leven, kijken we neer op andere mensen die het niet zo goed doen als wij, en zwaaien we met de wet: 'hier moet je je aan houden, of je de kracht van Jezus nu kent of niet, hier moet je je aan houden!' Wettisch leven is genadeloos. Het heeft maar twee mogelijke uitkomsten die dezelfde wortel hebben: onafhankelijkheid en zelfgerichtheid. Óf je leven wordt gekenmerkt door trots en hoogmoed en ontoegankelijkheid, óf je leven wordt gekenmerkt door vreugdeloosheid en moedeloosheid en zelfverwerping. Beide zijn een uiting van wettisch leven. Maar Jezus staat voor ons allemaal al klaar: 'Kom naar Mij, jij die vermoeid bent en onder lasten gebukt gaat, dan zal ik je rust geven.' En als je komt, dan gaat beginnen wat we het 'evangelische leven' noemen, een leven waarin we overweldigd zijn door het evangelie als de blijde boodschap van Jezus Christus over het nieuwe leven.

Galaten 5:4

'Als u probeert door God als een rechtvaardige te worden aangenomen door de wet

na te leven, bent u van Christus losgemaakt en hebt u Gods genade verspeeld.' - Paulus spreekt in Romeinen 6 over het begin van het leven als christen, en in Galaten 5 over het grote gevaar dat je op de weg als christen je toch weer laat verleiden door de wet. Want leven onder de genade is moeilijk, omdat het niet bij onze menselijke natuur past. Leven onder de genade is moeilijk omdat het ons te eenvoudig is. Het is te simpel, te naïef, te radicaal. Het is gaat zo geweldig in tegen ons verlangen om ons leven zelf in de hand te houden en om ons beter voor te doen dan we zijn. Het is plezieriger voor ons vlees om het zélf te kunnen, aan de hand van de wet. Zolang er niet de overgave is aan Christus, zolang er niet het overweldigd zijn is door de levende Jezus, zolang is er steeds weer de wet als de manier waarop ik in eigen kracht een deugdzaam leven kan leiden.

Wettisch leven: 1) Ik ben van Christus losgemaakt. 2) Ik heb Gods genade verspeeld.

Evangelisch leven: 1) Ik ben met Christus verbonden! 2) Ik heb Gods genade ontvangen!

***U, HEER, roep ik aan, u,
Heer, smee ik om genade.***

- Psalm 30:9 -

***Laat ons uw genade zien,
Heer, onze God.***

- Psalm 90:17 -

Gespreksvragen voor de kleine groep

zie www.josdouma.nl/genadeervaren.

De preken serie Genade Ervaren

- 5 november: Je hebt niet meer dan mijn genade nodig (Over verbrokenheid)
 - 12 november: Je leeft niet meer onder de wet maar onder de genade (Over wettisch en evangelisch leven)
 - 3 december: De vergevende kracht van genade ervaren (Over vergeving van zonden)
 - 10 december: De genezende kracht van genade ervaren (Over genezing van wonden)
 - 17 december: De bevrijdende kracht van genade ervaren (Over bevrijding van bonden)
 - 31 december: Wij allen ontvangen zelfs genade op genade (Over genade in overvloed)
- Alle preken zijn na te lezen op: www.josdouma.nl/genadeervaren.

